

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

“МӨНГӨ НӨӨЦ БАЯЛАГ АУДИТ” ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын Арван наймдугаар сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/53/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Эрдэнэт хот 2023 он</p>	<p>Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: А.Лхагвагэрэл Утас: 99360333 Цахим хаяг: mnbaudithhk@gmail.com</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.02.24 № 49

танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН
БАЯН-ӨНДӨР СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН АРВАН
НАЙМДУГААР СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ П.БАТБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын Арван наймдугаар сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын Арван наймдугаар сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын Олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг, хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын ерөнхий боловсролын Арван наймдугаар сургууль нь элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн цаашид ашиглах боломжтой үндсэн хөрөнгийг дахин үнэлж санхүүгийн тайланд тусгасан.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага нь гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжих болсноор, зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардлыг бараа үйлчилгээний бусад зардлаас зарцуулахаар болсон байна.

Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралт “Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх аргачлал”-ын 8.7-д “Боловсролын сургалтын байгууллагын жилийн эцсийн дансны үлдэгдлийг

дараагийн төсвийн жилд шилжүүлнэ" гэж заасны дагуу зарцуулагдаагүй 16,134.98 мянган төгрөг тус байгууллагын харилцах дансанд үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудиторт аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

ХОЁР. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	70,019,498.93	107,987,061.89
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	16,134,980.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	16,134,980.00
33	АВЛАГА	-	213,005.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	213,005.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	70,019,498.93	91,639,076.89
351	Түүхий эд материал	21,584,156.24	30,379,574.20
35110	Тусгай зориулалттай материал	21,584,156.24	30,379,574.20
354	Хангамжийн материал	48,435,342.69	61,259,502.69
35410	Бичиг хэргийн материал	1,368,450.00	29,500.00
35420	Аж ахуйн материал	47,066,892.69	61,230,002.69
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,835,498,257.04	1,935,222,701.89
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,835,498,257.04	1,935,222,701.89
392	Биет хөрөнгө	1,331,600,756.92	1,426,162,701.73
39201	Барилга байгууламж, орон сууц	1,297,546,730.79	1,297,546,730.79
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(81,447,520.32)	(108,596,693.76)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	147,282,817.00	163,729,197.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(128,094,186.71)	(23,836,111.18)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	49,749,725.28	38,167,907.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(40,216,438.53)	(16,475,874.37)
39209	Зам, гүүр байгууламж	114,291,215.74	114,291,215.74
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,511,586.33)	(38,663,670.29)
393	Биет бус хөрөнгө	503,897,500.12	509,060,000.16
39301	Программ хангамж	550,000.00	6,550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(412,499.88)	(1,249,999.84)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	503,760,000.00	503,760,000.00
I	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,905,517,755.97	2,043,209,763.78
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,905,517,755.97	2,043,209,763.78
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,905,517,755.97	2,043,209,763.78
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,166,117,624.30	1,166,117,624.30
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(299,980,596.67)	(162,288,588.86)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(299,980,596.67)	(299,980,596.67)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	137,692,007.81
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,039,380,728.34	1,039,380,728.34
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,905,517,755.97	2,043,209,763.78

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	853,881,590.59	1,261,411,322.96
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,506,243.32	134,184,222.96
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,506,243.32	134,184,222.96
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,506,243.32	134,184,222.96
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	20,400.00	2,246,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	289,054.00	5,606,725.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	95,400.00	58,588,400.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	2,865,500.00	53,327,170.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	2,235,889.32	14,415,927.96
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	848,375,347.27	1,127,227,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	783,041,500.00	1,037,048,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	1,037,048,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	783,041,500.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,670,847.27	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,600,847.27	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	70,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	56,663,000.00	90,178,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	36,319,800.00	90,178,900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	20,343,200.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	869,592,034.95	1,123,719,315.15
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	869,592,034.95	1,123,719,315.15
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	833,368,264.95	1,040,645,261.15
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	651,984,500.00	779,377,199.00
210101	Үндсэн цалин	397,296,630.00	571,955,391.00
210102	Нэмэгдэл	204,811,852.00	165,226,983.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,597,300.00	25,200.00
210104	Урамшуулал	48,278,718.00	42,169,625.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	87,164,801.00	98,451,188.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	60,909,901.00	66,377,979.56
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,563,700.00	8,018,352.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,251,000.00	6,414,541.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,312,700.00	1,603,710.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,127,500.00	16,036,604.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,006,630.00	42,464,011.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,400,886.00	3,922,626.00
210302	Түлш, халаалт	25,415,904.00	28,404,657.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,189,840.00	10,136,728.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,865,150.00	9,432,150.00
210401	Бичиг хэрэг	3,337,650.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	98,100.00	-
210404	Ном, хэвлэл	25,100.00	-

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,423,200.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,981,100.00	7,046,210.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	2,385,940.00
2105	Нормативт зардал	717,150.00	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	717,150.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,022,400.00	7,615,600.00
210604	Урсгал засвар	1,022,400.00	7,615,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	430,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	430,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	8,900,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	8,900,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,177,633.95	94,404,413.15
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	495,000.00	35,374,438.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	583,500.00	10,007,850.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	50,099,133.95	49,022,125.15
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,223,770.00	83,074,054.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28,382,100.00	83,032,894.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	27,486,000.00	66,816,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	896,100.00	16,216,894.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	488,370.00	41,160.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	488,370.00	41,160.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,353,300.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,353,300.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	- 15,710,444.36	137,692,007.81
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	- 15,710,444.36	137,692,007.81

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	851,755,693.27	1,135,079,825.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	329,854.00	7,852,725.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	329,854.00	7,852,725.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	309,454.00	7,852,725.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	20,400.00	2,246,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	289,054.00	5,606,725.00
120009	Бусад орлого	20,400.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	851,425,839.27	1,127,227,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	783,041,500.00	1,037,048,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	1,037,048,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	783,041,500.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,670,847.27	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,600,847.27	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	70,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	56,663,000.00	90,178,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	36,319,800.00	90,178,900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	20,343,200.00	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	3,050,492.00	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	3,050,492.00	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	830,192,093.00	1,082,113,845.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	830,192,093.00	1,082,113,845.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	790,897,431.00	999,039,791.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	651,984,500.00	779,590,204.00
210101	Үндсэн цалин	397,296,630.00	571,577,143.00
210102	Нэмэгдэл	204,811,852.00	165,226,983.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,597,300.00	25,200.00
210104	Урамшуулал	48,278,718.00	42,760,878.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	87,164,801.00	98,451,188.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	60,909,901.00	66,377,979.56
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,563,700.00	8,018,352.11
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,251,000.00	6,414,541.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,312,700.00	1,603,710.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,127,500.00	16,036,604.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,006,630.00	42,464,011.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,400,886.00	3,922,626.00
210302	Түлш, халаалт	25,415,904.00	28,404,657.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,189,840.00	10,136,728.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,188,600.00	5,355,000.00
210401	Бичиг хэрэг	1,430,900.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,823,100.00	-
210404	Ном, хэвлэл	239,500.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	902,300.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,792,800.00	5,355,000.00
2105	Нормативт зардал	1,402,800.00	-

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	504,200.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	898,600.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,824,800.00	11,877,100.00
210604	Урсгал засвар	1,824,800.00	11,877,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	430,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	430,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	11,146,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	2,246,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	8,900,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,895,300.00	50,155,588.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	495,000.00	36,804,488.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,400,300.00	13,351,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	39,294,662.00	83,074,054.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,452,992.00	83,032,894.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	3,070,892.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	27,486,000.00	66,816,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	896,100.00	16,216,894.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	488,370.00	41,160.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	488,370.00	41,160.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	7,353,300.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,353,300.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=1-2	21,563,600.27	52,965,980.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,200,000.00	36,831,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,200,000.00	36,831,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	1,200,000.00	36,831,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	20,363,600.27	16,134,980.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	16,134,980.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,166,117,624.30	1,039,380,728.34	(263,811,152.04)	1,941,687,200.60
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,166,117,624.30	1,039,380,728.34	(263,811,152.04)	1,941,687,200.60
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(36,169,444.63)	(36,169,444.63)
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,166,117,624.30	1,039,380,728.34	(299,980,596.67)	1,905,517,755.97
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,166,117,624.30	1,039,380,728.34	(299,980,596.67)	1,905,517,755.97
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,166,117,624.30	1,039,380,728.34	(299,980,596.67)	1,905,517,755.97
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	137,692,007.81	137,692,007.81
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,166,117,624.30	1,039,380,728.34	(162,288,588.86)	2,043,209,763.78

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Өөрчлөлт	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИИТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,143,810,800.0	1,118,903,685.0	24,907,115.0	97.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,143,810,800.0	1,082,072,685.0	61,738,115.0	94.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,059,185,900.0	999,039,791.0	60,146,109.0	94.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	798,223,700.0	779,590,204.0	18,633,496.0	97.6
210101	Үндсэн цалин	586,154,000.0	571,577,143.0	14,576,857.0	97.5
210102	Нэмэгдэл	191,232,900.0	165,226,983.0	26,005,917.0	86.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	401,200.0	25,200.0	376,000.0	6.2
210104	Урамшуулал	20,435,600.0	42,760,878.0	-	209.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	101,418,000.0	98,451,188.0	2,966,812.0	97.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	68,964,500.0	66,377,979.6	2,586,520.4	96.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,113,400.0	8,018,352.1	95,047.9	98.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,490,600.0	6,414,541.7	76,058.3	98.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,622,700.0	1,238,291.8	384,408.2	76.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,226,800.0	16,402,022.8	-	101.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	42,464,100.0	42,464,011.0	89.0	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,029,800.0	3,922,626.0	4,107,174.0	48.8
210302	Түлш, халаалт	29,793,000.0	28,404,657.0	1,388,343.0	95.3
210303	Цэвэр, бохир ус	4,641,300.0	10,136,728.0	-	218.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,355,000.0	5,355,000.0	-	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,355,000.0	5,355,000.0	-	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,877,100.0	11,877,100.0	-	100.0
210604	Урсгал засвар	11,877,100.0	11,877,100.0	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,290,800.0	11,146,700.0	144,100.0	98.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,390,100.0	2,246,000.0	144,100.0	93.9
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,900,700.0	8,900,700.0	-	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	88,557,200.0	50,155,588.0	38,401,612.0	56.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	75,206,100.0	36,804,488.0	38,401,612.0	48.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,351,100.0	13,351,100.0	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	84,624,900.0	83,032,894.0	1,592,006.0	98.1
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	84,624,900.0	83,032,894.0	1,592,006.0	98.1
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	67,268,500.0	66,816,000.0	452,500.0	99.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	17,356,400.0	16,216,894.0	1,139,506.0	93.4
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	36,831,000.0	-	36,831,000.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	36,831,000.0	-	36,831,000.0
222001	Тоног төхөөрөмж	-	36,831,000.0	-	36,831,000.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,145,006,700.0	1,135,038,665.0	9,968,035.0	99.1
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,045,938,000.0	1,037,048,200.0	8,889,800.0	99.1
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,045,938,000.0	1,037,048,200.0	8,889,800.0	99.1
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	90,178,900.0	90,178,740.0	160.0	100.0

132001	Орон нутгийн төсвөөс	90,178,900.0	90,178,740.0	160.0	100.0
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	8,889,800.0	7,811,725.0	1,078,075.0	87.8
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,390,100.0	2,246,000.0	144,100.0	93.9
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,499,700.0	5,565,725.0	933,975.0	85.6
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.0
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ			- 16,134,980.00		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	53.00	53.00	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	42.00	42.00	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	10.00	10.00	-	100.0

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулсан алдаа¹ байхгүй.

Аудитаар нийт 2,522.58 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 308.48 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 2,214.1 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Ажилтны ээлжийн амралттай байх хугацаанд 4 хоногийн цалинг давхардуулан 308.5 мянган төгрөгийн цалинг илүү олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.3-т “батлагдсан төсвийг цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан ээлжийн амралт олгох зааврын 13-д “Ажил олгогч нь ажилтан ажлаас халагдахаас бусад тохиолдолд болон хууль тогтоомжид өөрөөр заагаагүй бол биеэр эдлээгүй ээлжийн амралтын оронд мөнгөн олговор олгож болохгүй” гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага байхгүй.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Урсгал зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шөнийн болон илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгоогүй байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109.1, 109.3 дахь хэсэг, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны А/192 дугаар тушаалаар батлагдсан “Дундаж цалин хөлс тодорхойлох журам”-ын 1.4, 2.2-д заасныг хэрэгжүүлээгүй, илүү цагийн хөлсийг тухайн сарын үндсэн цалингаас, шөнийн цагийн нэмэгдлийг тогтмол дүнгээр тус тус тооцож, цалин хөлсийг ажилтанд дутуу олгосон байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөдөлмөрийн тухай хуулийн дагуу шөнө цаг болон илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгох

2. Үндсэн хөрөнгө, бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд 2,214.1 мянган төгрөгийн тусгай зориулалтын материалыг тавилга эд хогшлын дансанд бүртгэсэн, бараа материал, үндсэн хөрөнгийг ангиллын дагуу бүртгээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага дараах бүртгэлийн стандартыг дагаж мөрдөнө”, 4.1.3-д “улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт”, 4.4-д “Энэ хуулийн 4.1.3-т заасан стандартыг Төсвийн тухай хуулийн 4.1.34-т заасан байгууллага мөрдөнө” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өгсөн зөвлөмж: Аж ахуйн материалын дансанд бүртгэсэн эм боох материал болон тусгай зориулалтын материалыг салган цэгцтэй ангилж бүртгэх, үндсэн хөрөнгийг зөв ангилан бүртгэх

3. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус байгууллага бараа материалын зарлагыг зөвхөн шаардах хуудаст үндэслэн бүртгэсэн бөгөөд мөнгөн дүнгээр илэрхийлсэн НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтлөөгүй байгаа нь Сангийн сайдын 2017 оны “Маягт, заавар батлах тухай” 347 дугаар тушаалын дагуу бараа материалын зарлагыг НХМаягт БМ-3 маягтаар хөтлөх гэж заасантай нийцэхгүй байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайланд тусгагдах ажил гүйлгээ нь мөнгөөр илэрхийлэгдсэн байх бөгөөд НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтөлж баталгаажуулах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ДӨРӨВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			
Дүн													

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Ажилтны ээлжийн амралттай байх хугацаанд 4 хоногийн цалинг давхардуулан 308.48 мянган төгрөгийн цалинг илүү олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.3-т "батлагдсан төсвийг цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын 2000 оны 166 тоот тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан ээлжийн амралт олгох зааврын 13-д "Ажил олгогч нь ажилтан ажлаас халагдахаас бусад тохиолдолд болон хууль тогтоомжид өөрөөр заагаагүй бол биеэр эдлээгүй ээлжийн амралтын оронд мөнгөн олговор олгож болохгүй" гэж	1	308.48	1	308.48									

заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.												
Шөнийн болон илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгоогүй байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109.1, 109.3 дахь хэсэг, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны А/192 дугаар тушаалаар батлагдсан “Дундаж цалин хөлс тодорхойлох журам”-ын 1.4, 2.2-д заасныг хэрэгжүүлээгүй, илүү цагийн хөлсийг тухайн сарын үндсэн цалингаас, шөнийн цагийн нэмэгдлийг тогтмол дүнгээр тус тус тооцож, цалин хөлсийг ажилтанд дутуу олгосон байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	1						1					
Тус байгууллага бараа материалын зарлагыг зөвхөн шаардах хуудаст үндэслэн бүртгэсэн бөгөөд мөнгөн дүнгээр илэрхийлсэн НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтлөөгүй байгаа нь Сангийн сайдын 2017 оны “Маягт, заавар батлах тухай” 347 дугаар тушаалын дагуу бараа материалын зарлагыг НХМаягт БМ-3 маягтаар хөтлөх гэж заасантай нийцэхгүй байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	1						1					
Тайлант онд 2,214.1 мянган төгрөгийн тусгай зориулалтын материалыг тавилга эд хогшлын дансанд бүртгэсэн, бараа материал, үндсэн хөрөнгийг ангиллын дагуу бүртгээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага дараах бүртгэлийн стандартыг дагаж мөрдөнө”, 4.1.3-д “улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт”, 4.4-д “Энэ хуулийн 4.1.3-т заасан стандартыг Төсвийн тухай хуулийн 4.1.34-т заасан байгууллага мөрдөнө” гэж заасантай нийцэхгүй байна.	1	2,214.1	1				1	2214.1				
Дүн	4	2,522.58	1	308.48			3	2214.1				

ТАВ. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			